

Dziennik-Urzędowy

ces. i król. Komendy obwodowej w Nowo-Radomsku.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 21. maja 1916.

Treść: 103. Do ludności Jen. Gubernatorstwa wojskowego. — 104. Zakaz paszenia nocną porą w gminach granicznych. — 105. Przejeżdżanie zwierząt. — 106. Obwieszczenie postanowień regulaminu targowego wprowadzonego przez c. i k. Komendę obwodową dla targów i jarmarków w miejscowościach jarmaczych obwodu Noworadomskiego z wyjątkiem miasta Noworadomska. — 107. Spis i pobór środków przewozowych dla celów wojskowych. — Listy gończe.

103.

Do ludności Jen. Gubernatorstwa wojskowego!

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłociwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencjom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

112.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnym zaufaniem.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK

zbrojmistrz polny, w. r.

104.

Zakaz paszenia nocną porą w gminach granicznych.

N° 12690.

Ponieważ przemytnictwo koni i bydła przybiera znowu większe rozmiary, rozszerza się zakaz jazdy końmi i paszenia koni nocną porą, ogłoszony w dzienniku urzędow. część VIII. Pkt. 8 z roku 1915, także na wszystkie inne zwierzęta domowe w gminach, graniczących z ces. niem. terenem okupacyjnym.

Osoby, niestosujące się do tego zarządzenia będą surowo karane.

105.

Przejeżdżanie zwierząt.

(Rozporządzenie Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego Nr. 29712/16.)

N° 12160.

Zdarzają się wypadki, że pozostawione bez nadzoru bydło i konie błądzą po szkarpach i drogach kolejowych i dostają się pod koła przejeżdżających pociągów.

Wzywa się przeto mieszkańców miejscowości położonych przy liniach kolejowych, aby pasące się bydło w pobliżu toru kolejowego nie pozostawiali nigdy bez nadzoru, aby z jednej strony nie narażać bezpieczeństwa ruchu pociągów, z drugiej strony aby uniknąć strat, w razie przejechania zwierząt.

106.

Obwieszczenie postanowień regulaminu targowego wprowadzonego przez c. i k. Komendę obwodową dla targów i jarmarków w miejscowościach jarmarcznych obwodu Noworadomskiego z wyjątkiem miasta Noworadomska.

1.

N° 11947.

W każdej miejscowości obwodu Noworadomskiego w której odbywają się targi i jarmarki ma się odbywać cały obrót targowy w oznaczonym dniu na placu targowym.

2.

Od 1. kwietnia do 30. września ma się rozpoczynać ruch targowy o 7. rano a kończyć najpóźniej o 4. popołudniu; od 1. października zaś do 31. marca o 8. rano a

kończyć się o 3. popołudniu.

3.

Zaraz po skończeniu targu zarządzi Urząd gminny oczyszczenie placu targowego.

4.

Nadzór nad całym ruchem targowym ma wykonywać żandarmerya wspólnie z dwoma lub więcej, poważanymi obywatelami miejscowości targowej jako komisarzami targowymi, których wyznaczają Wójt i dwaj pełnomocnicy gminy.

Komisarze targowi mają znajdować się na placu targowym jeszcze przed rozpoczęciem się targu.

5.

Dozór targowy czuwa nad publicznym porządkiem i bezpieczeństwem, używaniem właściwych miar i wag i przestrzeganiem przez sprzedających przepisanych cen. Nadto ma dozór targowy szczególną zwracać uwagę na jakość przyniesionych na targ środków żywności. Takie środki żywności, które dla zdrowia są szkodliwe lub z innych względów sanitarno policyjnych od sprzedaży wyłączone, będą przez Wójta gminy skonfiskowane i zniszczone.

6.

Do zarządzeń komisarzy targowych musi każdy odwiedzający targi bezwarunkowo zastosować się.

7.

Każda gmina targowa ma dla użytku publicznego w dni targowe utrzymywać na placu targowym wzory miar i wag i każdy z kupujących może za opłatą 2 halerzy dać zbadać ciężar lub miarę kupionych towarów.

8.

Komisarze targowi obowiązani są na każdym targu wrywkowo zbadać miary i wagi a w razie stwierdzenia nieprawidłowości, wykluczyć odnośnych sprzedawców z targu i zrobić doniesienie o tem do c. i k. Komendy obwodowej.

9.

Cennik środków spożywczych ma gmina targowa w dniu targowym mieć na placu targu w miejscu łatwo dostępnym i widocznym dla publiczności.

10.

Każdej miejscowości, w której odbywają się targi z wyjątkiem miejscowości targowych w Brzeźnicy nowej, Cykarzewie, Mstowie, Pławnie i w Przyrowie, którym zezwolono już na pobór odrębnych opłat targowych, zezwala się pobierać następujące opłaty targowe:

- 1) Od pojedynczych sprzedawców 2 halerze,
- 2) od sprzedawców przyjeżdżających wozem na plac targowy 5 halerzy,
- 3) od sprzedawców przy stole 10 halerzy.

11.

Z tego dochodu jak również z wagowego będą pokryte:

- 1) Koszta czyszczenia placu po każdym targu,
- 2) koszta zakupna ewentualnie utrzymania wzorów miar i wag,
- 3) nie wielkie wynagrodzenie komisarzy targowych, które oznaczy Wójt. Reszta stanowić będzie dochód gminy, który wyłącznie ma być użyty dla miejscowości targowej.

114.

12.

Handlarzom wolno czynić zakupy na placu targowym dopiero od 10. godziny przedpołudniem, na znak czego będzie wywieszona czerwona chorągiew.

13.

Osoby, które poza placem targowym sprzedają lub kupują towary, mają być z targu wykluczone i przez Wójta ukarane grzywną. Za grzywnę odpowiada odnośny towar.

14.

Za ściśle wykonywanie tych przepisów targowych są Wójtowie osobiście odpowiedzialni.

15.

Powyższe przepisy targowe wchodzą we wszystkich miejscowościach targowych obwodu Noworadomskiego z dniem 1. czerwca 1916 w życie.

107.

Spis i pobór środków przewozowych dla celów wojskowych.

№ 10196.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z dnia 22. Grudnia 1915 (dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce część XIV) dotyczące poboru środków przewozowych dla celów wojskowych podaje się dosłownie do publicznej wiadomości:

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Środki przewozowe.

W miarę postanowień tego rozporządzenia muszą być c. i k. Zarządowi wojskowemu na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem oddane środki przewozowe i części składowe oraz przynależności środków przewozowych (rzędy, uprzęże i przybory dla zwierząt jucznych).

Środkami przewozowymi w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe, tudzież pojazdy, nadające się do popędu za pomocą motorów lub zwierząt.

§ 2.

Organizacja poboru środków przewozowych.

Dla przeprowadzenia niniejszego rozporządzenia ustanawia się okręgowe Komendy uzupełniające dla poboru koni, które podlegają Jenerał-Gubernatorstwu. Obszar urzędowy każdej Komendy uzupełniającej dla poboru koni obejmuje kilka obwodów.

Ewidencję i pobór środków przewozowych przeprowadza w każdym obwodzie Komenda obwodowa.

§ 3.

Zgłoszenie.

Posiadacze środków przewozowych obowiązani są zgłosić w Zwierzchności gminnej ilość, rodzaj i przynależności swych środków przewozowych w terminie wyznaczonym przez Komendę obwodową.

Od obowiązku zgłaszania wolne są te środki przewozowe, które służą stale sile zbrojnej Monarchii austriacko-węgierskiej lub c. i k. Zarządowi wojskowemu.

§ 4.

Obowiązek zgłaszania zmian.

Każdy obowiązany do zgłoszenia winien zgłosić w Zwierzchności gminnej każdą zmianę, zaszłą w przedmiocie zgłoszenia i co do stałego pobytu lub stosunków posiadania tego przedmiotu, a to w ciągu tygodnia od chwili zajścia zmiany.

§ 5.

Termin zgłoszenia.

Termin zgłoszenia (§ 3) będzie obwieszczony w dzienniku urzędowym Komendy obwodowej. Równocześnie będzie to obwieszczenie podane do ogólnej wiadomości przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym. Termin zgłoszenia nie może się rozpocząć wcześniej jak na tydzień po rozesłaniu dziennika urzędowego, który zawiera odnośne obwieszczenie; termin zgłoszenia trwa dwa tygodnie.

W obwieszczeniu ma być podany dzień i godzina początku i końca terminu zgłoszenia.

§ 6.

Sposób zgłoszenia.

Zgłoszenie odbywa się pisemnie lub ustnie za pomocą kart zgłoszeń.

Zgłoszenia na piśmie wpisuje się na karcie zgłoszeń. Potrzebnych druków dostarczy Zwierzchność gminna bezpłatnie osobom obowiązany do zgłoszenia. Nadanie na pocztę uważa się za zgłoszenie.

Zgłoszenia ustne uskutecznią się w Zwierzchności gminnej, podając wszystkie daty, potrzebne do wypełnienia karty zgłoszeń.

Karta zgłoszeń, wypełniona na podstawie ustnego zgłoszenia, ma być podpisana przez zgłaszającego i organ urzędowy, który zgłoszenie przyjął.

§ 7.

Załatwianie zgłoszeń.

Karty zgłoszeń mają naczelnicy gmin, po uporządkowaniu według miejscowości, przesłać Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa sporządzi na podstawie kart wykaz zgłoszeń według gmin i przesła go w dwóch egzemplarzach okręgowej Komendzie uzupełniającej dla poboru koni.

§ 8.

Klasyfikacja, rozpisanie

Jenerał-Gubernatorstwo zarządza na podstawie wykazów zgłoszeń przegląd

środków przewozowych w celu klasyfikacji przez komisję.

Zarządzenie to obwieszcza się w dzienniku rozporządzeń z oznaczeniem czasu i miejsca klasyfikacji i środków przewozowych, które należy komisji przedstawić.

Obwieszczenie Jenerał-Gubernatorstwa będzie ogłoszone w dziennikach urzędowych Komend obwodowych, przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

W niedziele i święta klasyfikacja z reguły się nie odbywa.

§ 9.

Komisya klasyfikacyjna.

Klasyfikacja środków przewozowych odbywa się przez komisję.

Członkami komisji są:

1. zastępca Komendy obwodowej,
2. naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca,
3. weterynarz,
4. jeden członek Zwierzchności tej gminy, z której środki przewozowe się przedstawia komisji.

Komendant obwodu powołuje do każdej komisji dwóch nieposzlakowanych rzeczoznawców jako ocenicieli. Oceniciele będą zaprzysiężeni przez Komendanta obwodu i otrzymająienne wynagrodzenie wyznaczone przez Jenerał-Gubernatorstwo.

Przewodniczącym komisji jest najstarszy rangą oficer.

§ 10.

Powody zwolnienia.

Od przedstawienia do klasyfikacji są wolne:

1. środki przewozowe, potrzebne duszpasterzom, lekarzom i weterynarzom do wykonywania ich zawodu na wsi, jednakowoż najwyżej po dwa konie i po jednym pojeździe;
2. środki przewozowe, potrzebne dla celów policyi, policyi zdrowotnej lub straży ogniowej;
3. ogiery prywatne licencyjonowane i klacze, używane stale dla chowu w stadninach prywatnych;
4. konie i inne zwierzęta pociągowe, używane w kopalniach stale pod ziemią;
5. konie i inne zwierzęta pociągowe, które w roku klasyfikacji nie ukończą jeszcze trzeciego roku życia;
6. klacze widocznie żrebne, począwszy od ósmego miesiąca ciąży, jeżeli się udowodni zapomocą ważnego poświadczenia, że stanowione były przez ogiera rządowego lub licencyjonowanego, tudzież klacze ze żrebiętami w czasie trzech miesięcy ssania;
7. konie i inne zwierzęta pociągowe, których z powodu choroby lub niebezpieczeństwa zawleczenia zarazy nie można lub nie wolno wyprowadzać ze stajni.

Powód zwolnienia należy udowodnić równocześnie ze zgłoszeniem (§ 3). Takie zgłoszenia przedkłada się Komendzie obwodowej wraz z dowodem powodu zwolnienia.

Jeżeli niema powodu zwolnienia, zarządzi Komenda obwodowa przedstawienie komisji. Zarządzenie to jest ostateczne.

§ 11.

Badanie zdadności do celów wojennych i rozstrzygnięcie.

Komisya bada, czy środki przewozowe nadają się do celów wojennych i czy

przynależności ich zdatne są do użytku. Rozstrzyga o tem naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

Środki przewozowe klasyfikuje się jako „zdatne“ lub „niezdatne“. Przeciw klasyfikacji niema środków prawnych.

§ 12.

Oszacowanie.

Każdy środek przewozowy uznany za „zdatny“ będzie oszacowany przez członków komisji i ocenicieli.

Jeżeli szacujący nie zgodzą się na wartość, oznaczy się ją według przecięcia oszacowania.

Przeciw oszacowaniu niema środków prawnych.

§ 13.

Karta przeznaczenia.

Dla każdego środka przewozowego, uznanego za zdatny, wystawi się kartę przeznaczenia, którą po podpisaniu przez naczelnika okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni wręczy się właścicielowi środka przewozowego.

W karcie przeznaczenia uwidoczni się też przynależność środka przewozowego.

§ 14.

Traktowanie i skutki wystawienia karty przeznaczenia.

Posiadacz środka przewozowego musi przyjąć kartę przeznaczenia, przynosić ją do wszelkich czynności urzędowych, dotyczących środka przewozowego i zwrócić ją na żądanie Komendy obwodowej.

Od chwili wystawienia karty przeznaczenia musi się wyraźnie uwidocznić we wszystkich dokumentach, dotyczących się tego środka przewozowego — zwłaszcza w pozwoleniach wywozu, paszportach bydłowych, kontraktach kupna —, że tenże jest obdzielony kartą przeznaczenia.

§ 15.

Obowiązek zgłaszania zmian w stanie posiadania.

Kto nabywa środek przewozowy, obdzielony kartą przeznaczenia, winien przyjąć kartę przeznaczenia i zgłosić w ciągu tygodnia w Zwierzchności gminnej przyjęcie i nowe miejsce pobytu środka przewozowego. Zgłoszenie ma zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania dawnego i nowego posiadacza.

§ 16.

Ograniczenia ruchu.

Jenerał-Gubernatorstwo może wydać zakaz usuwania środków przewozowych, obdzielonych kartami przeznaczenia, z wszystkich lub z pewnych oznaczonych obwodów.

§ 17.

Miejsce oddania.

Jenerał-Gubernatorstwo oznacza miejsca, w których należy oddać środki prze-

wozowe i przynależności w razie ich powołania.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedno miejsce oddania.

§ 18.

Powołanie.

Powołanie środków przewozowych zarządza Jenerał-Gubernatorstwo. Zarządzenie to ogłasza się w dzienniku rozporządzeń i w dziennikach urzędowych odnośnych Komend obwodowych, oraz przez publiczne wywieszenie i w inny sposób odpowiadający zwyczajom miejscowym.

§ 19.

Przyprowadzenie w celu oddania.

W razie powołania winien każdy posiadacz środka przewozowego, obdzielonego kartą przeznaczenia, przyprowadzić lub kazać przyprowadzić go wraz z przynależnością w oznaczonym czasie na miejsce oddania.

Od przyprowadzenia zwolnione są te środki przewozowe, co do których zaszedł po klasyfikacji jeden z powodów zwolnienia, określonych w § 10 pod punktami 6 lub 7.

Powód zwolnienia musi być w każdym razie udowodniony w Komendzie obwodowej przed terminem oddania.

§ 20.

Wyposażenie środków przewozowych, które mają być oddane.

Zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe winny być przyprowadzone podkute w sposób w kraju praktykowany, z nakryciem (kocem), postronkiem, oraz przynależnościami, wykazanymi w karcie przeznaczenia, pojazdy zaś wyposażone według specjalnych wskazówek Jenerał-Gubernatorstwa.

Dla zwierząt wierzchowych, jucznych i pociągowych należy wziąć zapas paszy, potrzebny na pięć dni.

Wynagrodzenie za zapasy będzie uregulowane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Koszta przewozu i wyżywienia do miejsca oddania ponosi — o ile nie wydano specjalnych zarządzeń — posiadacz.

§ 21.

Przyjęcie lub nieprzyjęcie środków przewozowych.

Środki przewozowe bada na miejscu oddania funkcjonaryusz, przeznaczony przez Komendę obwodową i obejmuje je, jeżeli są zdadne do celów wojennych (zdadne do użytku).

Objęcie potwierdza się na karcie przeznaczenia.

Na podstawie tego potwierdzenia wypłaca się wynagrodzenie. Sposób wypłaty i termin, w którym wypłata ma nastąpić, będą ustalone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora.

Środki przewozowe nieprzyjęte będą zwrócone posiadaczowi. Za transport powrotny przyznaje się odpowiednie wynagrodzenie.

§ 22.

Upoważnienie do wydania rozporządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator jest upoważniony do wydania wszelkich zarządzeń i rozpo-

rządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia i dla zużycowania środków przewozowych dla celów wojskowych, przyczem należy o ile możności strzedz istotnych potrzeb ludności i interesów komunikacyi.

§ 23.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie karane będą — o ile czyn nie podpada pod surowszą karę — przez Komendę obwodową grzywną do trzech tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy. Obok grzywny można nałożyć karę aresztu do jednego miesiąca.

§ 24.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1916.

Ponieważ czynności przygotowawcze w myśl powyższego rozporządzenia już przeprowadzono, dalsze zarządzenia wydane zostaną wkrótce po pojawieniu się przepisów wykonawczych.

Zastępca c. i k. Komendanta obwodu
Franciszek Graf m. p.
major.

Listy gończe.

№ 12201.

W nocy na 6. maja b. r. około godz. 4-tej rano, zbiegli z aresztu polowego w Wierzbniku znany bandyta Wojtek MARZEC względnie Gołębski tudzież Franciszek POTRZESZCZ.

1) Wojciech MARZEC z Mirocic obwodu kieleckiego, lat 22 smukły, włosy czarne, krótko ostrzyżone, czarny mały wąsik. Odziany w krótką ciemno granatową marynarkę i ciemno popielate spodnie, tudzież nosi ciemno granatową w kraju w użyciu będącą czapkę ze skórzanym daszkiem.

Przebywał on zwykle w Bostowie, gmina Rzepin obwodu łżeckiego jakoteż w Jeziorku, Rzuchowie i w Trochowinach obwodu kieleckiego.

Jako szczególne znamię posiada on na prawym policzku pod okiem bliznę pochodzącą z postrzału.

2) Franciszek POTRZESZCZ w Gatce, gmina Mirzec, obwodu łżeckiego urodzony, lat 20 do Gatki przynależny i tamże zamieszkały, średniego wzrostu, silnie zbudowany, jasne włosy i takiż mały wąsik, niebieskie oczy, spiczasty nos posiada jako szczególne znamię na prawym policzku różnej wielkości większą ilość ropiących wyprysków.

Ubrany był w ciemno popielatą marynarkę i takiegoż koloru spodnie. Bliższego opisu jego odzienia nie posiada się.

Ostatnio wymieniony podejrzany był o zbrodnię zabójstwa popełnioną w sierpniu 1914 na osobie Lajbusia Kupferschmieda z Gatki.

Temu który wskaże ślady prowadzące do ich ujęcia lub też sam ich pojmie zapewnia się nagrodę w kwocie 500 Koron.

Uprasza się wszystkie Komendy obwodowe i władze bezpieczeństwa aby za wyżej wymienionymi śledziły w razie schwytania przyaresztowały i odstawiły do sądu wojskowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku lub innego bliżej położonego Sądu wojskowego.

№ 12203.

Władysław KURA, robotnik z zawodu, w Częstochowie zamieszkały, ścigany jest przez prokuratora przy cesarskim niemieckim sądzie powiatowym w Częstochowie.

Wzywa się wszystkie komendy, organy bezpieczeństwa i władze, by za wyżej wymienionym śledziły, a w razie przytrzymania aresztowały i o tem donieśli powyższemu Sądowi powołując się na l. cz. L. J. 120/16.

№ 12551.

Dnia 19. kwietnia 1916 około godziny 4-tej popołudniu wykonał Marcin PARKITNY napad rabunkowy w lesie koło Truskolasy, w obwodzie częstochowskim. Parkitny jest notorycznym zbrodniarzem, który był już karany deportacją na Sybir.

O P I S O S O B Y:

Mężczyzna liczący lat 60. wzrostu średniego, wąs mały, bez pełnej brody, na prawym oku katarakta (stałe zamącenie soczewki), w lewym oku blizna na rogówce, łysy.

Uprasza się wszystkie komendy, sądy, organy niebezpieczeństwa i władze, by za wyżej wymienionym śledziły a w razie przytrzymania zaaresztowały i o tem doniosły prokuratorowi przy cesarskim sądzie powiatowym w Częstochowie podając l. cz. J. 673/16.